



EUROOPA KAUBAMÄRGI JA DISAINI INFOKIRI

Nr 3-2022

ISSN 2228-4389

Infokiri on eelkõige praktilise suunitlusega ja loodud eesmärgiga anda lühiülevaade Eesti Patendiameti ning Euroopa Liidu Intellektuaalomandi Ameti (EUIPO) pakutavate teenuste muudatustest ja uuendustest. Ühtlasi leiavad infokirjas kajastamist olulisemad sündmused ametites, koostöö- ja lähenemisprogrammi projektidega saavutatu ning huvitavamad disainilahendusi ja kaubamärke puudutavad õigusvaidlused. Mõlemad ametid on Madridi ja Haagi süsteemi lepinguosaliste ametid, seetõttu käsitletakse infokirjas ka Maailma Intellektuaalomandi Organisatsiooni (WIPO) uudiseid.

Täpsemalt räägime käesolevas infokirjas väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete (VKEd) toetusfondi lõpule jõudmisest sel aastal, noorte eurooplaste suhtumisest intellektuaalomandisse, anname praktilisi vihjeid kaupade/teenuste klassifitseerimiseks ja jagame teavet e-teenuste uuenduste kohta. Õigusvaidluste osas tutvustame üldkohtu ja EUIPO apellatsioonikoja otsuseid, kus on käsitletud kaubamärgi mainet tõendavate materjalide kuupäevi, rahvust näitava sõna kirjeldavat ning eksitavat iseloomu, pahauskselt esitatud taotluse määratlust ja Eesti küla nime kirjeldavust ning eristusvõimet.

Teemad

- Viimane võimalus taotleda toetust VKEd fondist
- Noorte eurooplaste arusaam võltskaubast ja veebi-piraatlusest
- Praktilised vihjed
- E-teenuste uuendused
- Üldkohtu otsus kohtuasjas T-315/21
- Üldkohtu otsus kohtuasjas T-306/20
- EUIPO apellatsioonikoja otsus R 1249/2021-2

Viimane võimalus taotleda toetust VKEde fondist

SME Fund ehk VKEde fond, mille eesmärk on pakkuda rahalist tuge Euroopa Liidus (ELis) tegutsevatele ettevõtetele oma intellektuaalomandi (IO) kaitsmiseks, võtab toetustaotlusi vastu 16. detsembrini **või kuni eelarve täitumiseni**. Vautšeri 1 eelarve, mis on mõeldud kaubamärkide ja disainide registreerimise toetamiseks, on selleks aastaks peagi lõppemas.

Milliseid tegevusi ja millises ulatuses fondist toetatakse?

Fond on jagatud kaheks vautšeriks, millest esimene väärtuses kuni 1500 eurot on mõeldud kaubamärkide ja disainide registreerimiseks ning teine väärtuses kuni 750 eurot leiutiste patenteerimiseks.

Toetatavad tegevused ja hüvitise suurus

KAUBAMÄRGID JA DISAINID (vautšer 1)

Riigisisene, regionaalne või ELi tasandi taotlus – taotluse esitamise, täiendavate klasside, registrisse kandmise ja avaldamise lõivudest hüvitatakse **75%**.

KAUBAMÄRGID JA DISAINID (vautšer 1)

Taotlus riikidesse väljaspool ELi – WIPO rahvusvahelise taotluse põhilõivust ja lõivudest valitud/märgitud piirkondades (v.a EL) hüvitatakse **50%**.

PATENDID (vautšer 2)

Riigisisene taotlus – patenditaotluse esitamise, uudsusotsingu tegemise, ekspertiisi, patendi väljaandmise ja avaldamise lõivudest hüvitatakse **50%**.

Kuidas toetust taotleda?

1. Esmalt tuleb [EUIPO VKEde fondi](#)¹ lehel luua ettevõttele konto ja täita toetustaotlus. Selleks tuleb ettevõtjal valida, millist vautšerit ta soovib. Soovi korral võib taotleda mõlemat korraga.
2. 15 tööpäeva jooksul saabub toetusotsus või selgitustaotlus lisaandmete esitamiseks. Positiivse toetusotsuse korral saadetakse ettevõtjale vautšer(id), mis tuleb aktiveerida järgmise nelja kuu jooksul.
3. Alles seejärel saab ettevõtja asuda oma intellektuaalomandit kaitsma, esitades kaubamärgi-, disaini- või patenditaotluse valitud riikidesse ja tasudes lõivud.
4. Peale riigilõivude tasumist avaneb ettevõtjal võimalus esitada EUIPOle tagasimakse saamiseks hüvitistaotlus. Hüvitistaotluse esitamisega loetakse vautšer aktiveerituks ja avaneb lisaperiood, mille jooksul saab taotleda lisakulude hüvitamist. Siia alla kuuluvad lisalõivud esmaste tegevuste eest või lõivud, mis on seotud uute tegevustega (näiteks uus kaubamärgi- või disainitaotlus).

Kes saavad fondist toetust taotlema?

Toetust saavad taotlema kõik ELi territooriumil asutatud ettevõtted, millel on vähem kui 250 töötajat ja mille aastakäive ei ületa 50 miljonit eurot ja/või aastabilansi kogumaht ei ületa 43 miljonit eurot. Toetustaotluse võib esitada ettevõtte esindaja ise või saab pöörduda abi saamiseks patendivoliniku poole.

Lisateave

VKEde fond on Euroopa Komisjoni ja EUIPO ühisalgatus. 2021. aastal taotles fondist toetust ligikaudu 13 000 ettevõtet üle ELi, sh enam kui 200 Eesti ettevõtet. Selle aasta esimese kaheksa kuuga on toetustaotluse esitanud 16 647 ettevõtet, sealhulgas 194 ettevõtet Eestist. Neist 81% on mikroettevõtted ja üle 16% on väikeettevõtted. Kõige enam soovitakse toetust kaubamärkide ja disainide registreerimiseks. Enamasti taotlevad hüvitist ettevõtjad ise, kuid ligikaudu kolmandik toetustaotlustest on esitanud ettevõtjaid esindavad patendivolinikud. Väljamaksmisele kuuluva hüvitise keskmine suurus on 948 eurot.

VKEde fondist IO kaitsmise toetamine jätkub ka 2023. aastal, mil on plaanis mõned uuendused, kuid sellest juba täpsemalt järgmistes infokirjades.

Täpsemat teavet toetuse taotlemise kohta saab [VKEde fondi veebilehelt](#).

Noorte eurooplaste arusaam võltskaubast ja veebipiraatlusest

Selgunud on ELi hõlmava uuringu [IP Youth Scoreboard](#)² 2022 tulemused selle kohta, kuidas noored eurooplased intellektuaalomandisse suhtuvad.

Uuringu korraldas EUIPOs asuv IO-õiguste rikkumistega tegelev vaatluskeskus. Selle eesmärk on heita valgust seaduslike ja ebaseaduslike veebiallikate kasutamise arengusuundadele 15- kuni 24-aastaste eurooplaste hulgas ning nende arusaamadele ja käitumisele seoses võltskaubaga.

Uuringutulemused kinnitasid, et pandeemiajärgses olukorras on 37% noortest ostnud viimase 12 kuu jooksul tahtlikult ühe või mitu võltstoodet. See näitaja on võrreldes varasemate tulemustega oluliselt kasvanud. Sihilikult ostetava võltskauba hulka kuuluvad kõige sagedamini rõivad ja nende aksessuaarid (17%), jalanõud (14%), elektroonika (13%) ning hügieeni-, kosmeetika-, iluhooldustooted ja parfüümid (12%).

Tahtlik veebipiraatlus püsib stabiilselt 21% juures ehk iga viies noor tarbija tunnistab, et on viimase 12 kuu jooksul sihilikult kasutanud ebaseaduslikult levitatavat digisisu. Samas aga levib noorema põlvkonna seas seaduslike allikate eelistamine: 60% neist väitis, et ei ole viimase aasta jooksul kasutanud, mänginud, alla laadinud ega voogedastanud ebaseaduslikku

digisisu. Arengut õiges suunas kinnitab asjaolu, et 2019. aastal väitis seda 50% ja 2016. aastal 40% noortest.

Võltskauba sihiliku ostmise ja piraatsisu tahtliku kasutamise peapõhjused on endiselt hind ning kättesaadavus. Ent sotsiaalsed mõjud, nagu näiteks pere, sõprade ja tuttavate käitumine, muutuvad järjest määravamaks. Nii toodete kui ka digisisu puhul nimetasid noored oluliste käitumist ohjeldavate asjaoludena küberpettuse ja -ohtude riski. Lisaks väidavad noored nüüd sagedamini, et mõistavad paremini võltskauba ja piraatsisu negatiivset mõju keskkonnale ning ühiskonnale.

Uuringu täielike tulemustega saab tutvuda [EUIPO vaatluskeskuse veebilehel](#).

EUIPO infokiri Alicante Uudised, juuli 2022

Praktilised vihjed

TMclassi otsitulemuste tõlgendamine

Hea on teada, et rohelised linnukesed ja täpid kaupade/teenuste otsinguvahendi [TMclass](#)³ otsitulemuste juures näitavad, millistes ametites ning andmebaasides on need nimetused aktsepteeritud. See annab olulist teavet eelaktsepteeritud nimetuste kohta, et oleks võimalik valida taotlemise strateegiast lähtuvalt kõige sobivamad nimetused.

Results settings Link to this page Show sources and offices

Displaying 1 - 34 of 34 results Page 1 of 1

	Class	Term	Harmonised	WIPO	Harm	Nice	IDII	Grou	MGS
<input type="checkbox"/>	9	Sunglasses							

Roheline linnuke otsitulemuste juures näitab, millised ametid aktsepteerivad seda nimetust kaupade/teenuste loetelus. Linnukese puudumine ei tähenda, et see nimetus lükatakse tagasi, vaid ainult seda, et nimetust ei ole eelnevalt heaks kiidetud terminite hulgas. Tulpalde arv otsitulemuste juures sõltub sellest, millised ametid on otsingusse valitud.

Roheline täpp näitab, et nimetus sisaldub mitut ametit hõlmavas suures kaupade/teenuste andmebaasis:

- Harm – kaupade/teenuste ühtlustatud andmebaas, mille terminid on eelnevalt heaks kiidetud kõigi ELi liikmesriikide ametites ja mitmes teises ametis;
- Nice – Nizza klassifikatsioon, mis on kaupade/teenuste klassifitseerimise alus ja teatmeallikas;

- IDli – ID-List ehk nimestik terminitest, mille on heaks kiitnud viis maailma suurimat IO-ametit, nimelt Hiina, Jaapani, Lõuna-Korea ja USA ametid ning EUIPO;
- MGS – WIPO andmebaas Madrid Goods & Services Manager ehk Madridi süsteemis heaks kiidetud terminite andmebaas.

Nende linnukeste ja täppide abiga on võimalik üles leida nimetused, mis on nii praegu kui ka tulevikus esitatava taotluse õigusruumi jaoks kõige sobivamad. Terminid, mis on heaks kiidetud suuremal territooriumil, lihtsustavad ja kiirendavad taotluse menetlust ning suurendavad menetluse tulemuse prognoositavust uutal aladel ja uutes õigusruumides.

Virtuaalkaupade klassifitseerimine

Ametitesse saabub järjest rohkem taotlusi, mis sisaldavad virtuaalkaupadele viitavaid nimetusi, nagu näiteks NFTd ehk *asendamatud digitaalsed omandiõigust näitavad andmeüksused*.

Klassifitseerimise seisukohast on EUIPO ja Patendiameti seisukoht, et virtuaalkaubad kuuluvad klassi 9, sest need tähendavad sisuliselt digitaalset sisu või kujutisi. Nimetust *virtuaalkaubad* aga ei aktsepteerita, sest see ei ole piisavalt selge ega täpne ja virtuaalkauba sisu tuleb täpsustada (näiteks *alla laaditavad virtuaalkaubad, nimelt virtuaalsed rõivad*).

Nizza klassifikatsiooni 12. redaktsioon sisaldab klassis 9 mõistet *NFTga kinnitatud digitaalsed failid*. NFTsid käsitatakse plokiahelas registreeritud unikaalse digitaalse märgina, millega kinnitatakse digitaalse andmeüksuse ehtsust, kuid mis on sellest üksusest erinev ja eraldiseisev. Nimetust NFT üksikuna ei aktsepteerita, vaid tuleb täpsustada, mis liiki digitaalset andmeüksust sellega kinnitatakse.

Virtuaalkaupade ja NFTdega seotud teenused klassifitseeritakse teenuste klassifitseerimisel väljakujunenud põhimõtete järgi.

EUIPO infokiri Alicante Uudised, juuli ja september 2022

E-teenuste uuendused

EUIPOsse saabub aastas umbes 250 000 kaubamärgi ja disaini taotlust, mis peaaegu kõik esitatakse elektroonselt. 2022. aasta augustist on taotluse esitamiseks võimalik kasutada uut rakendusliidese platvormi ja uut ning paremat ELi kaubamärgi taotluse vormi. Mõlemad on osa EUIPO digiteenuste pidevast uuendamisest, mis toimub vastavalt klientidelt saadud tagasisidele.

API-liidese platvorm

Uus rakendusliides pakub taotlejatele võimaluse edastada ELi kaubamärgi taotlus otse oma IT-süsteemist, säästes aega ja vähendades vigade riski.

Taotluste sagedased esitajad saavad nüüd [API-portaali](#)⁴ kaudu integreerida enda IO haldamise lahendused EUIPO omadega.

API-platvorm avati aprillis 2022 kuuale kõige sagedasemale süsteemi kasutajale, kes soovisid uut süsteemi katsetada. Nad osalesid pilootprojekti ja esitasid API-platvormi kaudu 27 taotlust. Nende tagasiside abil muudeti platvormi paremaks.

ELi kaubamärgi taotluse uus vorm

[Uus e-vorm](#)⁵ on intuitiivsem ja kasutajasõbralikum. Uute võimaluste hulgas on:

- kohandamine lähtuvalt oma vajadustest;
- uus välimus koos täielike juhiste ja kontekstilise abiga;
- kiirem kaupade/teenuste haldamine;
- täiustatud turvalisus.

Viimaste kuude jooksul on 25 kasutajat uut vormi testinud ja esitanud selle kaudu taotlusi. Nende tagasiside ja ettepanekud on vormi täiustamisel arvesse võetud. EUIPO Akadeemia veebilehel on võimalik vaadata [veebiseminari](#)⁶, kus selgitatakse e-vormi peamisi muudatusi ja uuendusi.

EUIPO kogub tagasisidet, et välja selgitada võimalikke probleeme enne uue vormi täielikku kasutuselevõttu ja olemasoleva e-taotluse süsteemi välja vahetamist. Seni on kasutusel ka vanad vormid. Arvamust saab avaldada tagasiside vormi kaudu, mis ilmub pärast taotluse esitamist. EUIPOs kavatakse praegused vormid (viieetapiline vorm ja üksikasjalik vorm) asendada uue vormiga novembri lõpuks.

2023. aastal on plaanis luua uus Easy Filing vorm ja API-platvorm ka disainitaotluste esitamiseks, mida siis samuti palutakse kasutajatel testida.

eMadridi portaal

Aprillis 2022 võeti WIPOs kasutusele uus e-portaal eMadrid, mille kaudu pakutakse kesket ja turvalist ligipääsu kõigile Madridi süsteemi e-teenustele ning töövahenditele, mis on vajalikud rahvusvahelise kaubamärgi registreeringu haldamiseks. eMadridile pääseb ligi [WIPO IP portaali](#)⁷ menüü kaudu valides *Trademarks* → *File & Manage* → *eMadrid*.

Uue portaali käivitamisel ei muudetud olemasolevate e-teenuste toimimist, mida juba kasutatakse rahvusvaheliste kaubamärkide haldamiseks. eMadrid on esimene samm kasutajakogemuse paremaks muutmisel.

eMadridi peamised eelised võrreldes varasemate e-teenustega:

- ühe sisse logimisega [WIPO kasutajakontole](#)⁸ saab ligi kõigile e-teenustele ja interaktiivsetele töövahenditele;
- kogu kaubamärgiportfelli lihtne haldamine turvalises iseteeninduskeskkonnas;

- taotluste kiirem menetlemine;
- reaalaajas nähtav toimingute staatus;
- automaatsed kinnitusteated;
- väiksem vigade tegemise võimalus;
- veebi kaudu abi ja nõu küsimise võimalus.

Kõige värskema uuendusena lisati eMadridi vea parandamise taotlemise võimalus rahvusvahelises registris, mida saab teha intuiitivse, samm-sammulise ja tasuta toimingu abil. Meeles tuleb aga pidada, et parandust saab taotleda ainult WIPOs või mõne riigi IO-ametis tehtud vea parandamiseks. Kaubamärgiomanike ja nende esindajate vigu selle toiminguga parandada ei saa. See uus teenus asendab allalaaditavat vormi MM21.

Täpsemat teavet vea parandamise protsessi kohta saab [WIPO veebilehelt](#)⁹.

EU IPO infokiri Alicante Uudised, september 2022; WIPO Madridi süsteemi uudised 26.04.2022 ja 24.08.2022

Üldkohtu otsus kohtuasjas T-315/21

Üldkohus tegi 16. märtsil 2022 otsuse kohtuasjas [T-315/21](#) (Laboratorios Ern, SA vs. EUIPO), millega kohus kinnitab, et kaubamärgi mainet tõendavad materjalid võivad olla pärit varasemast ajast, aga see aeg on piiratud.

Asjaolud

Saksa kosmeetikatootja taotles tähise APIAL ([EUTM nr 017958998](#)¹⁰) registreerimist ELi kaubamärgina klassides 3, 4 ja 5 loetletud kaupade tähistamiseks. Märki registreerimise vaidlustas Hispaania farmaatsiatoodete ettevõtte tuginedes klassis 5 registreeritud varasemale sõnamärgile APIRETAL ([EUTM nr 004814158](#)¹¹) ja [kaubamärgimääruse](#)¹² artikli 8 lõike 1 punktile b ning lõikele 5. Nõuti varasema kaubamärgi kasutamise tõendamist. Vaidlustaja esitas materjalid märgi väidetava maine tõendamiseks, sh turu-uuringu ja Barcelona kaubanduskoja tunnistuse, mis olid pärit aastast 2010.

EUIPO vastulausete osakond ja apellatsioonikoda jätsid vaidlustuse rahuldamata ning vaidlustaja esitas kaebuse üldkohtusse.

Kohtuasja sisu

Vaidlustaja esitas veel ühe turu-uuringu, mis oli läbi viidud 24. mail 2021. Kohus lükkas selle tagasi, kuna see esitati esimest korda alles kohtumenetluse käigus.

Kohus nõustus apellatsioonikoja seisukohaga kaubamärgimääruse artikli 8 lõike 1 punkti b mõistes, et tähised on visuaalselt ja häälduslikult vähesel määral sarnased ning kaubad, mille suhtes oli tõendatud märgi kasutamine, on erinevad või vähesel määral sarnased. Võttes arvesse tarbija suurt tähelepanelikkuse astet nende kaupade puhul, ei ole märkide äravahetamine tõenäoline.

Kaubamärgimääruse artikli 8 lõike 5 suhtes märkis kohus, et varasema märgi maine peab olema välja selgitatud vaidlustatud märgi esitamise kuupäeva seisuga. Ei saa välistada, et sellest kuupäevast veidi varem või hiljem koostatud dokument võib sisaldada vajalikku teavet, sest maine omandatakse järk-järgult. Sellise dokumendi tõendusväärtus võib olla erinev olenevalt sellest, kas see katab perioodi, mis on taotluse esitamise kuupäeva lähedal või mitte.

Varasema märgi maine pidi olema tõendatud 20. septembri 2022 seisuga. Vaidlustaja väitis, et varasema märgi maine palavikku alandavate ravimite suhtes kajastub müügiarvudes ja märkimisväärtetes reklaamikuludes. Ta ei põhjendanud aga, kuidas turu-uuring ja Barcelona kaubanduskoja tunnistus novembrist 2010 on piisavad, et tõendada varasema märgi maine olemasolu kaheksa aastat hiljem. Kuna üks kaubamärgimääruse artikli 8 lõikes 5 sätestatud tingimus ei olnud täidetud, leidis kohus, et sel alusel vaidlustuse rahuldamata jätmine oli põhjendatud.

Seega üldkohus kinnitas, et kuigi varasema märgi maine peab olema välja selgitatud vaidlustatud märgi esitamise kuupäeva seisuga (vt 05.10.2020 otsuse T-51/19 punkti 112), võivad sellest kuupäevast veidi varasemast või hilisemast ajast pärinevad tõendid olla asjakohased, kui need võimaldavad teha järeldusi taotluse esitamise ajal kehtinud olukorra kohta (vt 16.10.2018 otsuse T-548/17 punkti 104 ja 16.12.2010 otsust T-345/08, otsuse T-357/08 punkti 52).

Samas näitab käesolev otsus, et sellel paindlikul lähenemisel on piirid ja tõendusväärtus võib kaduda tõendite loomise ning taotluse kuupäeva vahelise pika aja tõttu. Tuleb arvesse võtta, et vanadele tõendusmaterjalidele ei saa lõputult lootma jääda, isegi kui neid on varem arvesse võetud.

Hagi jäeti rahuldamata. Selle otsuse peale on esitatud Euroopa Kohtusse apellatsioonkaebus C-342/22 P.

Kommentaari lisanud Liesbeth Marijnissen, EUIPO neljanda apellatsioonikoja liige; EUIPO infokiri Alicante Uudised, juuli 2022

Üldkohtu otsus kohtuasjas T-306/20

Üldkohus tegi 29. juunil 2022 otsuse kohtuasjas [T-306/20](#) (Hijos de Moisés Rodríguez González, SA vs. EUIPO), kus käsitletakse rahvust näitava sõna kirjeldavat ja eksitavat iseloomu ning pahauskselt esitatud taotluse määratlust.

Asjaolud

Aastakümnete jooksul ostis Hispaania ettevõtte Hijos de Moisés Rodríguez González, SA võid lirimaa ettevõttelt Ornu Co-operative Ltd ja müüs seda allpool kujutatud kaubamärgi all. Märgi sõnalise osa tähendus hispaania keeles on iirlanna.



[EUTM nr 012043436](#)¹³

2011. aastal lõppes ettevõtete vahel koostöö, kuid Hispaania ettevõtte jätkas toidukauba müümist sama märgi all, kuigi tooted ei olnud enam pärit lirimaalt. 2013. aastal esitas ettevõtte taotluse selle märgi registreerimiseks klassis 29 loetletud toidukaupade suhtes. Pärast märgi registreerimist esitas liri ettevõtte selle kehtetuks tunnistamise avalduse põhjusel, et märk on eksitav (kaubamärgimääruse artikli 7 lõike 1 punkt g) ja et taotlus on esitatud pahauskselt (kaubamärgimääruse artikli 59 lõike 1 punkt b).

EUIPO tühistamisosakond lükkas taotluse tagasi. EUIPO apellatsioonikodade suurkoda tühistas selle otsuse ja tunnistas märgi kehtetuks mõlemal alusel. Kaubamärgiomanik esitas kaebuse üldkohtusse.

Kohtuasja sisu

Kohus märkis, et nähes kujutismärki domineeriva sõnalise osaga La Irlandesa (iirlanna) asjaomaste kaupade peal, arvavad hispaania keelt mõistvad tarbijad, kes moodustavad asjaomase avalikkuse, et need kaubad on pärit lirimaalt. Märgi eksitavuse suhtes rõhutas kohus, et kehtetuks tunnistamise avalduse kontrollimisel tuleb kindlaks teha, kas märk oli oma olemuselt tarbijat eksitav taotluse esitamise ajal. Kaupade loetelu ei sisalda aga ühtegi viidet nende geograafilisele päritolule ja võib seega hõlmata ka lirimaalt pärit kaupu. Seega ei saa väita, et märk oli eksitav taotluse esitamise ajal. Ka esitatud lisamaterjalid ei kinnitanud märgi eksitavat iseloomu.

Taotleja pahauskse käitumise kohta märkis kohus, et pahausksuse määratlust ei saa piirata spetsiifiliste asjaoludega. Seega tuleb iga pahausksuse väidet hinnata võttes arvesse konkreetset juhtumit puudutavaid kõiki faktilisi asjaolusid. Otsustamisel, kas taotleja käitus taotluse esitamisel pahauskselt, sai apellatsioonikodade suurkoda tugineda hilisematele tõenditele ja märgi hilisemale kasutamisele, kuna need puudutasid asjaomasel kuupäeval kehtinud olukorda.

Esiteks oli märkimisväärne osa taotleja müüdavat kaupa pärit mujalt, mitte lirimaalt. Hispaania keelt mõistvad tarbijad olid aga aastakümnete jooksul harjunud, et selle märgiga tähistatakse lirimaalt pärit võid, seega nad võisid

sattuda eksitusse kaupade geograafilise päritolu suhtes, kui taotleja laiendas märgi kasutamist ka muudele kaupadele. Teiseks oli taotleja taotluse esitamise kuupäeval kindlasti teadlik sellest, et märki võidakse tajuda liri päritolu näitavana, kuna sarnaste märkide registreerimisest oli keeldutud või tunnistatud need kehtetuks EUIPOs ja Hispaania ametiasutustes. Kolmandaks oli taotleja võtnud tarvitusele äristrateegia, et ära kasutada varasemat ärisuhet liri ettevõttega. Järelikult oli märgi registreerimine vastuolus ausate kaubandus- ja äritavadega.

Kohus kinnitas apellatsioonikodade suurkoja otsust selles suhtes, et taotlus oli esitatud pahauskvalt, ja hagi jäeti rahuldamata.

EUIPO infokiri Alicante Uudised, september 2022

EUIPO apellatsioonikoja otsus R 1249/2021-2

EUIPO apellatsioonikoda tegi 22.03.2022 otsuse [R 1249/2021-2](#)¹⁴ Eestist pärit taotleja esitatud sõnamärgi **PIHTLA** kohta.

Sõnamärgi PIHTLA ([EUTM nr 018257440](#)¹⁵) ELi kaubamärgina registreerimiseks esitas Pihtla Pruulikoda OÜ klassides 32 ja 33 loetletud joogikaupade tähistamiseks. Märgi registreerimise vastu esitati kolmanda isiku märkus, mis tekitas tõsiseid kahtlusi märgi registreerimise õiguspärasuse suhtes. Seetõttu tehti EUIPOs märgile uuesti ekspertiis ja jõuti järeldusele, et märki ei saa registreerida eristusvõime puudumise ning kirjeldavuse tõttu vastavalt kaubamärgimääruse artikli 7 lõike 1 punktidele b ja c ning artikli 7 lõikele 2. Ekspert väitis, et asjaomane avalikkus, sh Eesti tarbija, mõistab tähist PIHTLA Saaremaal asuva küla nimena, mis näitab kaupade geograafilist päritolu. Ekspert rõhutas, et seda on kinnitanud Harju Maakohus oma 17.06.2020 otsuses 2-18-19519 märgi „Pihtla õlu“ suhtes. Pihtla on hästi tuntud koht, sest see asub Kaali meteoriidikraatri lähedal, mis on Eestis kuulus turismiobjekt. Lisaks leidis ekspert, et kuna tähisel on selge kirjeldav tähendus, puudub sellel ka eristusvõime ehk see ei suuda täita kaubamärgi põhifunktsiooni, st eristada ühe ettevõtja kaupa teiste ettevõtjate omast. Ekspert keeldus märgi registreerimisest ja taotleja esitas kaebuse.

Apellatsioonikoda leidis, tuginedes ELi kohtu seisukohtadele, et kaubamärgimääruse artikli 7 lõike 1 punkt c ei takista tundmatute kohanimede registreerimist, kui asjaomased isikud tõenäoliselt ei usu, et kaubad on sellest kohast pärit. ELi kaubamärgi puhul moodustavad asjaomase avalikkuse kauba keskmised tarbijad kogu ELi territooriumil. Seega ei saa anda hinnangut ainult Pihtlas või selle lähedal elavate tarbijate põhjal, kes moodustavad üksnes väga väikese või minimaalse osa ELi asjaomasest avalikkusest. Meeles tuleb pidada taotluses nimetatud kaupade olemust. Need kaubad on suunatud tavatarbijale, kellel on keskmine tähelepanelikkuse tase.

Taotluse dokumentide hulgas ei ole piisavalt viiteid selle kohta, kas ja kui hästi asjaomased ELi tarbijad teavad Pihtlat kohanimena. Pihtla küla ei ole

hästi tuntud koht, vähemalt mitte olulise osa ELi avalikkuse jaoks. Pihtla oli varem vald, aga praegu on see väikese küla nimi, kus elab ainult 110 inimest (2014. aasta rahvaloenduse andmetel). Eksperti väidet, et Pihtla on tuntud koht, kuna asub kuulsal turismiobjektil Kaali meteoriidkraatri lähedal, ei ole tõendatud. Isegi kui see küla on tuntud kohalike elanike jaoks, ei saa seda pidada mujal hästi tuntud kohaks. Siinjuures on oluline märkida, et õlle, alkoholjookide ja mittealkohoolsete jookide keskmine tarbija ELis spetsialiseerub vähesel määral geograafiale ning turismile.

Ekspert ei esitanud piisavalt andmeid ka Eesti turistide kohta. Üksnes asjaolu, et Vikipeedias on artikkel Pihtla kohta, ei ole piisav väitmaks, et seda teab oluline osa Eesti asjaomasest avalikkusest. Tuleb välja selgitada ELi keskmise tarbija arusaam sõnast „Pihtla“, k.a nende arusaam, kes ei pruugi külastada Saaremaad. Võttes arvesse küla suurust, tuleb kaaluda, et isegi kui osa Eesti tarbijatest teavad seda, on see teadmine väga vähene. Kokkuvõttes saab eksperti esitatud tõendite põhjal järeldada, et sõna „Pihtla“ on kohanimena tuntud üksnes ebaolulisele osale Eesti tarbijatest.

Ekspert ei suutnud ka kindlaks teha, et asjaomane avalikkus tajub tõenäoliselt piisavalt selget ja spetsiifilist seost kohanime Pihtla ning kaupade loetelus nimetatud jookide vahel, kuna see koht ei seostu nende kaupade tootmisega. Kõigest eespool toodust järeldub, et tõendusmaterjalid, millele eksperti otsus tugines, ei kinnita vaidlustatud märgi kirjeldavat iseloomu ega piisavat seost vaidlustatud märgi ja asjaomaste kaupade vahel taotluse esitamise ajal. Harju Maakohtu otsus ei sea seda järeldust kahtluse alla, sest selles otsuses ei rakendatud üldkohtu praktikat kohanime kirjeldavuse hindamisel, vaid käsitleti sõna „Pihtla“ faktiliselt kohanimena ega põhjendatud, kuidas see näitab kaupade geograafilist päritolu.

Eksperti väide, et märgil puudub eristusvõime kaubamärgimääruse artikli 7 lõike 1 punkti b mõistes, põhineb väitel, et märk on kirjeldav. Teisisõnu ekspert ei ole esitanud ühtegi eraldiseisvat väidet ega tõendit selle kohta, miks märgil puudub eristusvõime. Tuginedes eeltoodud põhjendustele jõudis apellatsioonikoda järeldusele, et märk ei ole kirjeldav, seega ei ole see ka eristusvõimetu.

Kaebus rahuldati ja vaidlustatud otsus tühistati.

EU IPO teise apellatsioonikoja 22.03.2022 otsus R 1249/2021-2

¹ VKEdede fond: <https://euipo.europa.eu/ohimportal/et/online-services/sme-fund>

² IP Youth Scoreboard: <https://euipo.europa.eu/ohimportal/en/web/observatory/ip-youth-scoreboard#2022>

³ TMclass: <https://euipo.europa.eu/ec2/>

⁴ API Portal: <https://dev.euipo.europa.eu/start>

- ⁵ ELi kaubamärgi taotluse esitamine:
<https://euipo.europa.eu/ohimportal/et/apply-now>
- ⁶ Veebiseminar „The New EUTM Filing“:
<https://euipo.europa.eu/knowledge/course/view.php?id=4728>
- ⁷ WIPO IP Portal: <https://ipportal.wipo.int/>
- ⁸ KKK WIPO kasutajakonto kohta:
<https://www.wipo.int/ipportal-support/wipoaccount/faq>
- ⁹ Rahvusvahelise registreeringu haldamine:
https://www.wipo.int/madrid/en/how_to/manage/correction.html
- ¹⁰ EUTM nr 017958998 APIAL:
<https://euipo.europa.eu/eSearch/#details/trademarks/017958998>
- ¹¹ EUTM nr 004814158 APIRETAL:
<https://euipo.europa.eu/eSearch/#details/trademarks/004814158>
- ¹² EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) 2017/1001, 14. juuni 2017, Euroopa Liidu kaubamärgi kohta:
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=CELEX:32017R1001>
- ¹³ EUTM nr 012043436:
<https://euipo.europa.eu/eSearch/#details/trademarks/012043436>
- ¹⁴ Juhtum number R1249/2021-2:
https://euipo.europa.eu/eSearchCLW/#basic*////number/1249%2F2021-2
- ¹⁵ EUTM nr 018257440:
<https://euipo.europa.eu/eSearch/#details/trademarks/018257440>



PATENDIAMET

EUIPO
European Union Intellectual Property Office
Avenida de Europa 4
E-03008 Alicante, SPAIN
Fax +34 96 513 1344

Tasuta konsultatsioonid:
e-post information@euipo.europa.eu
tel +34 96 513 9100

Patendiamet
Toompuiestee 7
15041 Tallinn

Tasuta konsultatsioonid:
e-post kaubamark@epa.ee
tel 627 7937
e-post disain@epa.ee
tel 627 7918